

מסורת הש"ס

(א) ויבנות פתח (ב) ויבנות
(ג) ויבנות (ד) ויבנות (ה) ויבנות
(ו) ויבנות (ז) ויבנות (ח) ויבנות
(ט) ויבנות (י) ויבנות (יא) ויבנות
(יב) ויבנות (יג) ויבנות (יד) ויבנות
(טו) ויבנות (טז) ויבנות (יז) ויבנות
(יח) ויבנות (יט) ויבנות (כ) ויבנות
(כא) ויבנות (כב) ויבנות (כג) ויבנות
(כד) ויבנות (כה) ויבנות (כו) ויבנות
(כז) ויבנות (כח) ויבנות (כט) ויבנות
(ל) ויבנות

גליון הש"ס

תוס' ר"ה דא"ר ב"ר לא
ש"ר לשפ"ד. לא ויבנות
לכ"ן דכ"הס הקדושים
כ"ן דמחש"ת כ"ן סגולה
דד"ק דבעל מות מילתא
לא ש"ר ש"ר ולא ש"ר
ל"ד מוחל ושל"ר הכ"ה
ול"ך דמחש"ת דלש"ר
לומ"ד אמת מ"ת ש"ר י"ח
כ"ל ויער"ר ש"ר. וי'
י"ח ע"י:

תוספות ר"ד

אולא כותיה: ולרבא
דאמר לפי שאין עדים
מצוין לקיימו ליבעי
חרי מיד דהוא אקיום
שטות דעלמא: ע"א
נאמן באיסורין: פי' שיהיה
האמנה תורה כל אחד
ואחד על הפרשת הריבית
ועל השחיתות וניקור הניד
והכלל: אימור דא"ר ור"י
ע"א נאמן באיסורין כגון
חתיכה ספק של חלב ספק
אסורא: פי' איסורא
דחלב בתוך חתיכה גופה
הכא איתחוק איסורא
פי' איסורא דא"ר ור"י
דבר שבערה ואין דבר
שבערה פחות פשוט.
פי' דליף דבר דבר
סממן הכא כתיב כי
פסא בה פירות דבר וכתב
החם על פי שנים עדים
יקום דבר וטובל ושחיתות
לא גמרין לה דההם
בידו להקטיל לפי' נאמן
עליהן ע"א: ומהדר ברין
הוא דקיים שטרות נמי
לא ליבעי חרי כ"ל
דא"ר עדים החתומים
על השטר נפשה כמי
שחקקה עדותן כבי'
פי' ולדורא לא תיששין
דל חצ"ף איניש לזימו
ורבנן דא"ר דאצרכו פי'
למישח למילתא משום (א)

המביא גמ פרק ראשון גיטין

משום עיגונא אקילו בה. להימניה לשליה: האי קולא היא. בתמיה:
דאי מזרכס פרי. למימרא לשמה חו לא מצי בעל לערער השמא אחי
ומערער ואוקי חד לנהדי חד: כיון דאמר חר. לקמן דף ה': בפני
כמה נותנו. שליח זה לאשתו ואומר בפניהם בפני נכתב בפני שנים
וכו': מעיקרא מידק דייק. השליח
כשמקבל מיד הבעל וידוע בו שדבריו
מגשרים ולא יצא ויערער עוד ולי נמי
עורר איני נאמן דודאי דק במילתא
ספיר: נעשה כמי שחקקה עדותן
כ"ד. דלא חליף איניש לזימו: אפי'
למגווייה. דלא יאמר כוליה. ואמרין
לקמן (שס) כל המשנה ממטבע שטבעו
נחמס בניעין הולד ממזר: חדא
מסלת. חיות כגון בפני נכתב לשמה:
גיון. דומיין דלא אמר אלא בפני
נכתב: דאמר מערער. כגון בפני
נכתב: לא גיון. וממילא שיליען ליה
אי נכתב לשמה ואמר אין אי נמי סתמא
(ס) (שמה) קא מסהדי. ומיהו בפ"ג
ובפני נחמס אצרכו דכתיבה וחתמיה
בעין לשמה ויכין דכל חדא מילתא
נאפי נפשה היא לא גיון: א"כ. דטעמא
משום קיום הוא בפני נכתב למה
לי: ורבא ברין הוא. דלא בעי למימר
נכתב: דלא. משום אצרכו:
דא"כ. דלא אמר נכתב: אפי' לאחלושי
כו'. דמוכחא מילתא דלקיימו אחי
ומלן דחיו סבר כל שטרות נמי כחד
מקיימי אי אחי חד סהדא ואמר מכיר
אני כבד ידי העדים: הסס. גבי
קיום שטרות יודעים אנו שזה כתב
העדים הוא דקאמר: הכא בפני
קאמר. ויולא קא מוכחא מילתא: הכא
אשה סימנא. א"ס הביאה גט
לחזירתה ואמרה בפ"ג מהימנא כדמנן
פ"ג (לקמן דף כג): אף הנשים שאין
נאמנות לומר מת בעליהן כו': בעל
דבר. אותו שמוציא השטר והשטר
שלו: הכא בעל דבר סימנא. האשה
עלמה מביאה את גיטה ממדה"י בתורת
שליחות כגון דלמר לה בעלה אל
תגשרי בו אלא כ"ד וצננד שהמא'
נריסה לומר בפ"ג ובפני נחתם וכו'
פ"ג (ס): אע"כ הכא כי אמר יודע
אני מי לא סימנא. הואיל ולדידיה
טעמא משום קיומא הוא אי אמר יודע
אני בחתימת ידי העדים מי לא
מהימן מזה לי בפני מה לי יודע אני
וכיון דהי הוא אי לאו דמזרכין
נמי אכתיבה דמיהו היכר בין
גיטין לשטרות אחי לאחלושי בקיום
שטרות דעלמא לקיימיהו בעד
אח: מאן סוף סוף. דמתניתין:
אי

ג.

עין משפט
נר מצוה

ח א מ"י פ"ג מ"ה דעות
כ"י ו פ"ג ע"ן קט
טושי"ע מ"ה פ"ג מ"ה
סוף ל"ה כ"הנ"ה:

תוספות ר"ד

דא"ר דמשה לזה כתוב
כגון שנכתב לשם בני
עיר כו' כדאמר לעיל:
ומשה עיגונא אקילו בה
רבנן. הקילו להאמין ע"א
לכ"ד: האי קולא הוא
האי חומרא הוא. פי' דאי
פצויה ליה חרי למימר
כפני נכתב לא אחי בעל
ומערער חד אחי בעל
ומערער ופסול ליה ואוקי
חד חרי דאוקי איתתא
אחוקקה: כיון דאמר מי
לקמן בשמעתין בפני נכתב
יבטול לה ר' יוחנן ור'
חנינא חד אמר בפני כ'
חד אמר בפני כ' מפיקרא
מדקדק ולא אחי לאורעי
אנפשה: פי' מתחלה הוא
מדקדק לקבלי מיד הבעל
ונודע שברצונו מגרשה
ובכשרות נכתב ונחתם
הילכך הימנה רבנן כבי'
חרי ויכין דאמר בפני
נכתב אקיום גיטא ואפי'
אחי בעל ומערער לא
מטוהין ביה: ולרבא דלא
תייש לאין בקיאים לשמה
וטעמא הוא לפי שאין
עדים מצוין לקיימו לימא
כפני נחתם וכו' לא בפני
נכתב למה לי. פירוש
שמאמר שהצריכוהו לומר
כפני נכתב ש"מ דטעמא
הוא לפי שאין בקיאים
לשמה כרבה: ומהדר
דלמא אחי לאחלושי
בקיום שטרות בעלמא
ע"א. פי' אי הוה אפר
כפני נחתם וכו' לא הוה
מוכחא מילתא דלקיימו
שטרות קאמי ומאן דחיו
סבר כל שטרות נמי
מקיימו בחד דאמר אני
כפני חתימתו משה'
אטרוהו דלימא נמי בפני
נכתב דלא לית לאחלושי
בקיום שטרות דלימא
דההם לא מסהדי אכתיבה
דשטרות כ"א על החתמים:

(א) למה זה יספק לל
נמי מיהא דרבה אלא כ"ל
הימנה דרבנן מ"ה משום
לחוסר ו"ע.

אפילו נכתב לשמו פסול לגרש בו לר' מאיר כדאמרין ברש כל הגט
(לקמן דף ד'): כתב לגרש בו את הגדולה לא יגרש בו את הקטנה
וקאמר כגמ' קטנה הוא דלא מצי מגרש הא גדולה מגרש מוקי לה כר'
אלעזר ולא כר"מ משום דבעינן שיהא מוכיח מחוק עדי החתימה הי'
מנייהו מגרשה ובסמך בעי לאוקומי
ממני' כר"מ ואפילו לרבי אלעזר לר'ך
עדי מסירה שיער ששאלו הצעל
שליח וליכא ואור"י דהא דלדרכין רבנן
הכא היינו כדי שלא יערער הצעל
ויאמר שכתבו הסופר כדי להתלמד
היה בקי לשמה: דא"ר קולא הוא
חומרא הוא. ברש האשה רבה וימנה
דף פ"ה. גבי מחוק חומרא שהחמרת
עליה כסופה דפריך לא לתמר ולא
ליקל ומשני משום עיגונא אקילו בה
רבנן. לא ש"ר למיפך האי קולא הוא
חומרא הוא דאי מזרכת לא מרי וצא
בעלה מותרת לחזור כדאמרין התם
והשם כחד תלם מזה ומה דהתם
וימנין דלא אפשר לתקן כאלה ראה
אלא אחד שהיה מכיר שהוא בעלה
ואפילו היו שם הרבה מי יצאם ככלן
להעיד אלא כאל יולד לשלמו בשנים:
חד אחי בעד מערער ופס"ה.
יש לפרש דפסול ליה ממש אע"פ
דלא מהימן וליכא אלא לעו בעלמא
מיפסל וא"כ א"כ מאי ס"ד דמיהו
כפני נכתב כיון דלמתי איכא לעו וי"ל
דס"ד דמיהו דרוב פעמים לא יולא
שסבור שלא ואמניהו ומיהו אי מפיך
ליה מיפסל ולמתי דס"ד הא דקמני
א"ס יש עליו עוררין יתקיים בחותמיה
קאי נמי אהמיהו גט ממדה"י ומשני
מידק דייק ולא אחי בעל לערער ואפי'
א"ס יערער לא ואמניהו וליכא לעו
כלל ומיהו אין נראה לר"י לפרש כן
שיהא פסול משום לעו בעלמא כיון
דק"ס לן שהוא כשר ועוד מדלמא תנן
ברשא המביא גט ממדה"י א"ס יש עליו
עוררין וכו' דקמני כפיפא ונראה
לפרש ופסול ליה היינו שיאמניהו
ללעו אלא מ"מ הגט כשר:

אחי לאחלושי בקיום שטרות
דע"א. וא"כ כיון דלין לר'ך
לומר בפני נכתב אלא משום לאחלושי
אחאי פסול ברש פ"ג (לקמן דף טו).
כפני נכתב חרי אחיון טפי מחליו
ראשון וי"ל דנחשו ראשון יש בו שם
האיש והאשה וכוונתן שהוא עיקר הגט
מינכר מילתא ולא אחי לאחלושי:
הכא בפני. אלא ידעתי אין מעיל
וטעמא דכשאר פ"ג
ונחתם דייק טפי דמרת אנפשה טובא
משום לשמה ואכתי מיקשי רבה מ"ט לא אמר כרבה דמ' טעמא משום קיום ויועיל ידעתי ור'ך בפני נכתב דלא אחי לאחלושי ואור"י דמכא
ממני' דברש פ"ג (לקמן דף טו). דקמני אחד אומר בפני נכתב ושנים אומרים בפני נחתם כשר משמע ליה לרבה דידעט לא מהני: אלא כי
אמר ידעתי פי' לא מוכיח. פי' בקונטרס הואיל ולדידיה טעמא משום קיומא מה לי בפני ומה לי יודע אני משמע שרואה לומר דשליח
מהימן כי אמר יודע אני והא דנקט כי אמרי ידענו לשון רבים ולא אמר כי אמר ידעתי משום דאשלוהין דעלמא קאי ולעיל לא בעי למימר
ידעתי איכא בינייהו דלא בעי למינקט אלא הנהו דמר לר'ך ולמר לא לר'ך אלא חתימה הוא דככל דוכתי נקט לרבא בפני נחתם לאו דוקא
ועוד אי כחד נמי מהני ידעתי היכי קאמר רבא בפ"ג (לקמן דף טו). אפילו הוא ואמר מעידין על חתימת עד שני פסול דלא הוה אלא
האי שליח דמכר שמי חתימות הוה כשר והשם משום דלא אחד מהשוק לביעו בחתימת שני יפסל אע"פ דבקונטרס פי' התם דליהו הא דפריך
ליה רב אשי מי איכא מיד דלילו מסיק איהו לכו"ל דיבורא כשר וכו' מ"מ אין סברא כלל שהיה רבא טועה בכך ונראה דידעתי לא מהני
אפילו לרבא עד שיאמר בפ"ג ונחתם משום דדייק טפי כדפירשו והכי מפרש ר' משולם אע"פ כי אמרי ידענו שנים מעלמא שיקיימו גט זה מי
לא מהימן והואיל ומהני כזה קיום דמיהו כשאר שטרות אחי לאחלושי: כיון דא"ר אפי' ידענו בו. וקושיא דאשה ובעל דכר לא חש
לתרן דלא שכיח דמיהו גיטא וכו' מיימ' עד כשר אחי לאחלושי:

מאן האי תנא רבני בחיבה אשהו וכו' חתימה אשהו. וא"כ למאי דמסקין דרבה אית ליה דרבא נוקי ממני' כרבי אלעזר והוי כפני
נכתב משום לשמה ובפני נחתם משום שאין עדים מצוין לקיימו ודוחק לומר דכולהו כן סוגיא וגם רב אשי דלמר לקמן ר' יהודה היא
איירי למאי דס"ד מעיקרא וי"ל דרבה אף לפי המסקנא בעי חתימה לשמה כיון דידענו לא מהני דאי מהני לפי המסקנא מיקשי רבה מ"ט
לא אמר כרבה וליכא למימרא הא דלא מהני ידענו היינו משום לאחלושי דהא כיון דלר'ך לומר בפני נכתב משום לשמה לא אחי לאחלושי:
דמן

